

مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه
معاونت آموزش
اداره امتحانات کتبی

بسمه تعالی
امتحانات تجدیدی - شهریور ۱۳۸۹
پاسخنامه

پایه :	۵	موضوع :	فقه ۴
تاریخ :	۸۹/۶/۲۷	ساعت :	۱۸

نام کتاب: شرح لمعه، از کتاب النکاح از «هنا مسائل» تا پایان کتاب نکاح

لطفاً به همه سؤالات تستی و ۸ سوال تشریحی پاسخ دهید، در صورت پاسخ به همه، به سوال آخر نمره داده نمی شود (تستی ۱ و تشریحی ۲ نمره)

تستی:

۱. یحرّم الرضاع بشرط أن يتمّ يوماً وليلةً أو خمس عشرة رضةً تامّةً متواليةً ويقطع اتصال الرضعات د ۳/۱۸۸ (ع: ۱: ۲)
 - أ. كلّ ما يتخلّل بينها من المأكول والمشروب ☐
 - ب. ما يتخلّل بينها من المأكول ☐
 - ج. شرب لبن غير المرضعة ولو من غير الثدي ☐
 - د. ارضاع غير المرضعة من الثدي فقط ☒
۲. گزینه صحیح را انتخاب کنید. د ۳/۲۲۶ و ۲۲۸ (ع: ۱: ۲)
 - أ. لا تعتبر الكفاءة في النكاح على الأشهر ☐
 - ب. لا يجوز للزوج استدامة نكاح الكتابية على تقدير إسلامه ☐
 - ج. لا يجوز للمؤمن التزويج بالمخالفة ☐
 - د. ليس التمكن من النفقة - قوّة أو فعلاً - شرطاً في صحّة العقد على الأقوى ☒
۳. گزینه اشتباه را مشخص کنید. أ ۳/۳۰۵ (ع: ۱: ۲)
 - أ. للزوجة أن تهب ليلتها للضرة وإن لم يرض الزوج ☒
 - ب. لا يزور الزوج الضرة في ليلة ضرّتها ☐
 - ج. جاز عيادة الضرة في مرضها ولا تحسب الليلة على المزورة ☐
 - د. لو جار في القسمة يجب عليه القضاء ☐
۴. گزینه اشتباه را مشخص کنید. أ ۳/۲۷۲ (ع: ۱: ۲)
 - أ. ليس للزوجة التصرف في الصداق قبل القبض ☒
 - ب. لو طلق الزوجة قبل الدخول ملك الزوج نصف الصداق ☐
 - ج. لوليها الاجبارى العفو عن بعض النصف الذى تستحقّه بالطلاق قبل الدخول ☐
 - د. لو دخل قبل دفع المهر كان ديناً عليه ☐

تشریحی:

۱. أ. آیا «خيار عيب» فوری است؟ ب. آیا در اعمال خيار عيب در فسخ نكاح، رجوع به حاكم معتبر است؟ ج. آیا در تعیین مهلت «عُتّة» رجوع به حاكم معتبر است؟ د. در صورت تجدد عيوب (مجوز فسخ نكاح) بعد از عقد، آیا حق فسخ دارد؟ ۳/۲۸۹ (ع: ۱: ۲)

أ. بله. ب. خیر. ج. بله. د. خیر.

۲. «تفویض البضع» و «تفویض المهر» را توضیح دهید. ۳/۲۶۸ و ۲۷۰ (ع: ۱: ۲)

العقد الدائم من غير ذكر المهر هو تفويض البضع وتفويض تقدير المهر إلى أحدهما هو تفويض المهر.

- * لو تبين فساد العقد فمهر المثل مع الدخول وجهلها حالة الوطى. ۳/۲۴۰ (ع: ۱: ۲)
۳. أ. چرا در فرع فوق مهر المثل ثابت است؟ ب. در صورت تبين فساد بدون دخول، حکم چیست؟ چرا؟

أ. لأنه وطى محترم فلا بدّ له من عوض وقد بطل المسمّى فيثبت مهر مثلها (في المتعة المخصوصة).

ب. قبل الدخول لا شيء لها لبطان العقد المقتضى لبطان المسمّى.

* يجب على الصبيّ الختان عند البلوغ أى بعده بلا فصل لو ترك وليّه ختانه وهل يجب على الوليّ ذلك قبله؟ وجهان من عدم التكليف حينئذٍ، واستلزام تأخيره إلى البلوغ تأخير الواجب المضيق عن أوّل وقته. ٣٢١ (٤: ٢: ٢)

۴. وجه وجوب و عدم وجوب ختان بر ولی، قبل از بلوغ پسر بچه را توضیح دهید.

وجه عدم وجوب: قبل از بلوغ، بچه تکلیف ندارد تا تکلیف آن به عهده ولیّ او باشد.

وجه وجوب: اگر تا زمان بلوغ تأخیر بیاندازد مستلزم این است که واجب مضیق از اول وقتش به تأخیر بیفتد؛ پس برای اینکه چنین چیزی اتفاق نیفتد، بر ولی - که تکالیف فرزند بر عهده اوست - واجب است بجه را ختنه کند.

* لو عقد المحرم بفرض أو نفل بحجّ أو عمرة على أثني ... ٣/٢١١ (ع: ١ د: ٢)

۵. حکم فرع مذکور را در صورت علم به تحریم و جهل به آن و در فرض دخول به زن و عدم دخول به آن بررسی کنید.

عالمًا بالتحريم حرمت أبدأ بالعقد وإن لم يدخل بها وإن جهل التحريم لم يحرم وإن دخل بها.

وخالۃ الخالۃ فإنَّهما قد لا تكونان محرمتين. ٣/١٨٣ (٤: ٢: ٢)

۶. أ. عبارت را توضیح دهید. ب. برای عَمَّة عَمَّه که نامحرم باشد مثال بزنید.

۱. ازدواج با عمه و خاله نسبی و نیز عمه و خاله پدر و مادر و عمه و خاله جدّ و جدّ و هکذا بر مرد حرام است؛ ولی ازدواج با عمه عمّه یا خاله خاله در بعضی صور اشکال ندارد. ۲. مثل اینکه زید و مریم، خواهر و برادر ابی، و بکر و هند، خواهر و برادر امّی باشند و بکر پدر مریم باشد در اینجا هند، عمه عمّه پسر زید است با این حال پسر زید می‌تواند با او ازدواج کند.

* لو ادّعى زوجية امرأة وادّعت اختها عليه الزوجية حلف على ... ويشكل تقديم قوله مع دخوله بالمدّعية للنصّ على أنّ الدخول بها مرجّح لها ... ويمكن أن يقال: هنا تعارض الأصل والظاهر. ٣/١٧٠ (٤: ٢ د: ٢)

۷. در فرع فوق، مرد به چه چیزی قسم می خورد؟ ب. مراد از اصل و ظاهر در فرع فوق چیست؟

أ. حلف على نفى زوجية المدعية. ب. المراد من الأصل أصل عدم الزوجية والمراد من الظاهر كون الدخول عن عقد.

* تحرم بالمصاهرة زوجة كل من الأب فصاعداً والإبن فنازلاً على الآخر وإن لم يدخل بها الزوج لعموم «ولا تنكحوا ما نكح آباؤكم» والنكاح حقيقة فى العقد على الأقوى. ١٩٥

۸. در عبارت فوق، آیه شریفه دلیل بر چیست؟ توضیح دهید.

دلیل بر این است که صرف عقد - ولو بدون مباشرت - موجب حرمت نکاح زوجۀ أب می‌شود؛ چون نکاح، حقیقت در عقد است و طبق آیه، صرف نکاح و عقد، موجب حرمت است.

* (فى القسم، يجب للزوجة الواحدة ليلة من أربع وعلى هذا فإذا تمت الأربع فلا فاضل له) ومقتضى العبارة أنّ القسمة تجب ابتداء وإن لم يبتدئ بها ... وللشيخ قول بأنّها لا تجب إلّا إذا ابتدأ بها، ثمّ إن كانت واحدة فلا قسمة وكذا لو كنّ أكثر وأعرض عنهنّ، وإن بات عند واحدة منهنّ ليلة لزمه للباقيات مثلها.

۹. دو قول در قسمت و ثمره آن دو را بیان کنید. ۳۰۰ (ع: ۲: ۳)

۱. قسمت واجب است ابتدائاً. ۲. قسمت واجب نیست ابتدائاً.

ثمره: بنا بر قول اول اگر زوجه یکی باشد و یا متعدد باشد ولی هنوز شروع به قسمت نکرده، قسمت واجب است، به خلاف قول دوم.